

§ 8**Översyn av ersättningssystemet för hemtjänst**

Remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som sitt svar på remissen från kommunstyrelsen.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad

ÄRENDETS BEREDNING

Stadsdelsförvaltningen redogjorde ärendet i tjänsteutlåtande av den 9 september 2013 dnr 1.5.1-414-2013

UTTALANDEN

Catarina Agrell m.fl. (S) lämnade följande uttalande:

Socialdemokraterna är i grunden positiva till ett nytt ersättningssystem inom hemtjänsten. Dagens sätt att organisera hemtjänsten och ersättningen som följt med har lett fram till att flera seriösa och duktiga aktörer valt att säga upp avtalet med Stockholms stad då de anser att de inte kan utföra sina åtaganden på ett fullgott sätt. Att bättre anpassa ersättningssystemet för verkligheten är bra. Däremot finns det fortfarande en rad problem inom hemtjänsten i Stockholm, så som den borgerliga majoriteten valt att organisera den. För att få bättre kvalitetskontroll, mer verksamhet för pengarna och förbättrad valfriheten bör hemtjänsten upphandlas genom LOU.

Som Äldrecentrum visar i sin utvärdering av det nuvarande LOV-systemet är det många äldre som upplever att det är svårt att välja. Informationen som ges på kommunens hemsida och som ska visa på skillnaderna mellan olika verksamheter visar tvärtom så stora likheter att det blir mycket svårt att välja. Det är ingen slump att många utförare valt namn som börjar på bokstaven A – då man hamnar högt upp i listan på detta sätt.

I stora stycken är förslaget om ett nytt ersättningssystem och underlaget från SLK också en anklagelseakt mot det nuvarande systemet enligt LOV. Systemet har missgynnat de seriösa som inte fuskar medan det har gynnat andra aktörer. Nu ska höjningen finansieras genom att de som fuskar inte ska få betalt för timmar som inte utförs. Detta samtidigt som SLK konstaterar att många äldre inte får den omsorg som de har rätt till och att ökande kostnader i stor del har uppstått för att tiden för gång/transporter ökat mellan brukarna.

Kompensationen, som är välkommen, kommer alltså till stor del till för att kompensera ökad transporttid samtidigt som man inte gör något åt grundproblemet.

I spåren av en extremt liberal marknad, dålig kontroll och svårigheter för äldre att välja följer alltså missförhållanden som inte är norm – men ändå alltför vanliga. Samtidigt skapar mängden utförare också problem vad gäller resursaspekten.

Möjligheten att välja utförare är av avgörande betydelse för Stockholms äldre. Där många medborgare upplever påverkan inom organisationer som tung och byråkratisk innebär den makt som möjligheten att välja till, eller välja bort, en modell för inflytande som förutom att ge makt till medborgarna också ger viktiga signaler kring hur utförare, offentliga och privata sköter sina åtaganden.

Det offentliga ska i detta sammanhang garantera att det finns tillräcklig kvalitet och att det finns ett tillräckligt utbud – inte bara kvantitativt utan också till bredd i innehåll och profilering – samt att dessa får rimliga ekonomiska förutsättningar.

Avslutningsvis bör det nya systemet utvärderas närmare när man ser tillämpningsföreskrifterna (som ännu inte finns). Utfallet såväl för staden som för brukarna bör analyseras innan systemet sätts definitivt. Likaså bör systemets effekter på den administrativa bördan för personalen utvärderas.

Anders Ödmark m. fl. (MP) lämnade följande uttalande:

Det hittillsvarande systemet för ersättning till hemtjänstutförarna har svagheter. Därför välkomnar vi den översyn som nu gjorts och förslaget till nytt ersättningssystem.

De hittillsvarande ersättningsnivåerna har visat sig vara för låga, något som haft negativa effekter för både kvaliteten i omsorgen om de äldre och för vårdpersonalens arbetsmiljö. Även modellens otydlighet har medfört svårigheter för såväl utförare som biståndshandläggare och bidragit till att uppföljningen inte kunnat bli tillräckligt noggrann.

Det föreslagna nya systemet, som mer liknar dem som tillämpas i andra kommuner, fokuserar på den hemtjänst som faktiskt utförs. Det blir tydligare för alla berörda vad som beslutats och vad som utförts. Ny teknisk lösning för rapportering kommer att innebära en säkrare uppföljning. Det är dock viktigt att i uppföljningen inte enbart fokusera på antalet utförda timmar utan att även följa upp kvaliteten i omsorgen.

Reijo Kittilä (V) lämnade följande uttalande:

Stadsdelsnämnden hade senast i mars 2012 på remiss ett ärende som handlade om nytt ersättningssystem inom hemtjänsten. Bara 1½ år senare är det dags för en revidering.

Det nuvarande kundvalssystemet för hemtjänst har skapat en enorm byråkrati för att valfriheten ska kunna administreras och kostnadsökningar samtidigt undvikas. Bara på Kungsholmen kan de gamla välja mellan över 100 olika hemtjänstutförare. Organisationen blir komplicerad, det blir mera spilltid när hemtjänstpersonalen ska flytta sig mellan brukarna, risken finns att hemtjänstföretag som inte tillämpar kollektivavtal för sin personal gör oskäliga ekonomiska vinster.

- En bättre samordning inom hemtjänsten måste skapas. Restiden från en brukare till en annan måste minimeras för att brukarna verkligen ska få del av de insatser de har beviljats.
- Kompetens och adekvat utbildning hos hemtjänstpersonalen måste premieras. Det är farligt att ha en enhetstaxa som ger utföraren den högsta